

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA ČEKIJOS RESPUBLIKOJE

(Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos pavadinimas)

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2021-10-28

2021-11-28

(Data)

ČEKIJOS RESPUBLIKA

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
2021-11-26	Per „juodąjį penktadienį“, lapkričio 26 d. CZ elektroninės parduotuvės tikisi gauti apie 4 mlrd. CZK (0,16 mlrd.eur) pajamų. CZ įmonės „Shoptet“, valdančios per 28 tūkst. internetinių parduotuvių, teigimu, daugiausia bus perkama žaislų, elektronikos prekių ir kompiuterinių žaidimų. Daugelis pardavėjų pratęs nuolaidas per visą savaitgalį, pirkėjų aktyvumą skatina ir jų susirūpinimas dėl galimo prekių trūkumo ar pristatymo vėlavimų. Dėl to pardavimai galimai viršys 2020 m. rezultatus, kuomet fizinės parduotuvės buvo uždarytos dėl pandemijos.	facts-in-brief-en261121.pdf (nordicchamber.cz)	
2021-11-04	Nacionalinio banko valdyba (ČNB) padidino bazinę palūkanų normą 1,25 procentinio punkto iki 2,75 proc. Tą pačią dieną Čekijos krona sureagavo į palūkanų normos padidinimą ir sustiprėjo euro atžvilgiu 16 centų iki 25,36 CZK / EUR; dolerio atžvilgiu – 6 centais, iki 21,98 CZK / USD. Prahos vertybinių popierių biržos indeksas PX pakilo 0,34 proc. iki 1358,48. Analitikai mano, kad rekordinis (didžiausias nuo 1997 metų) didinimas signalizuoja, jog infliacijos augimas turės reikšmingų pasekmių šalies ekonomikai. ČNB motyvai suprantami, mat jo pagrindinė palūkanų norma vis dar mažesnė už infliacijos lygį, o žvelgiant į ilgalaikę perspektyvą 3 proc. palūkanų norma nevertintina kaip itin didelė. Premjeras A. Babišas ir finansų ministrė Alena Schillerová šio ČNB sprendimo nepalaikė.	https://www.respekt.cz/angenda/cnb-prekvapila-zveda-uroky-na-275-procenta-je-to-hodne-nebo-malo	
Investicijoms pritraukti į Lietuvą aktuali informacija			
2021-11-26	Ginklus ir kitą gynybai skirtą produkciją gaminančios įmonės CZG pelnas šįmet siekė 7,6 mlrd. CZK (0,3 mlrd. eur). Šių metų 1-3 ketvirtį ginklų prekybos apimtis išaugo 37,2%,	facts-in-brief-en261121.pdf (nordicchamber.cz)	

	<p>parduota 463 000 vienetų ginklų. Grynasis pelnas po mokesčių sudarė 902,8 mln. CZK (3,51 mln. eur) ir padidėjo 89,1 proc. CZK Valdybos pirmininkas Janas Drahot a informavo, kad pelningiausia grupės rinka – JAV (59,2% pajamingumo). Šįmet CZG pradėjo tiekti BREN 2 automat su priedais Čekijos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms.</p>		
2021-11-26	<p>Rourovna Liberty Ostrava didina besiūlių vamzdžių gamybą naftos gavybos ir transporto sektoriams bei planuoja įdarbinti daugiau nei 100 naujų darbuotojų. Rourovna pagamina apie 130 000 tonų besiūlių vamzdžių kasmet. Įmonės direktorius L. Černý pažymėjo, kad JAV rinka anksčiau sudarė iki 40% bendrovės pardavimų. Tačiau įmonė sugebėjo diversifikuoti veiklą, o kitąmet ketina užsitikrinti dar didesnius pardavimus Europoje.</p>	<p>facts-in-brief-en261121.pdf (nordicchamber.cz)</p>	
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
2021-11-17	<p>Per rugsėjo mėn. pramonės gamintojų kainos pakilo 11,6 procento – tai didžiausias kainų priaugis per 29 metus. Toks kainų augimas atsiliepė ir kitoms ekonomikos sritims. Lyginant su praėjusių metų spalio mėnesiu, kainos žemės ūkio sektoriuje išaugo 14,1 proc., statybų sektoriuje – 7,5 proc., o paslaugų kainos įmonėms padidėjo 1,9 proc. Lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, maisto, gėrimų ir tabako kainos spalio mėnesį kilo 2,8 proc.; transportavimo kainos sumažėjo 2,9 proc, tačiau pabrango pačios transporto priemonės – 2,2 proc. Spalio mėnesį taip pat nuo 9,5 proc. iki 14,1 proc. išaugo žemės ūkio produkcijos gamintojų kainos. Dėl tokio kainų šuolio verstis augalininkyste tapo brangiau nei gyvulininkyste. Rapsai vidutiniškai brango ketvirtadaliu, javai – 22,6 proc., šviežios daržovės - 11 proc. Taip pat kilo pieno ir galvijų kainos, atitinkamai – 8,8 proc. ir 7,3 proc. Tokius duomenis savo oficialiame puslapyje pateikia Čekijos Statistikos Tarnyba (CZSO). Manoma, kad šis žaliavų kainų šuolis turės įtakos ir pagamintos produkcijos kainai. Kaip teigia CZSO vyriausiasis ekonomistas Štěpánas Křečekas: „Kainos ir toliau augs, ir tai turi neigiamų pasekmių mūsų ekonomikai. Nauji duomenys apie gamintojų kainas patvirtino, jog Čekijos Nacionalinio Banko sprendimas dėl palūkanų normos didinimo buvo teisingas. Esame</p>	<p>Nejvyšší zdražení za 29 let. Ceny průmyslových výrobců v říjnu výrazně stouply - Seznam Zprávy (seznamzpravy.cz)</p>	

	situacijoje, kuomet infliacija yra didžiausia grėsmė šalies ekonomikai“.		
Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
2021-11-25	<p>Fiksuojamas didžiausias ir toliau didėjantis naujų Covid-19 užsikrėtimų skaičius nuo balandžio mėn. Vidutiniškai per parą fiksuojami 16 809 nauji viruso atvejai. Sergamumo skaičius, t. y. per savaitę naujai užsikrėtusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų – 1,102. Sparčiai prastėjant epidemiologinei situacijai vyriausybė nuo lapkričio 25 d. šalyje 30-iai dienų įvedė nepaprastą padėtį. Pagal skelbiamus naujus apribojimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Restoranų, barų ir klubų veikla draudžiama nuo 22:00 iki 5:00 val., - Prekybos centruose maitinimo įstaigos maistą gali parduoti tik išsinešti, - Draudžiami kalėdiniai turgeliai (išskyrus kalėdinių eglių ir karpių pardavimo vietas), - Kultūros, sporto ir edukaciniuose renginiuose leidžiama ne daugiau kaip 1 tūkst. žiūrovų; kituose renginiuose – ne daugiau kaip 100 dalyvių (laidotuvsė dalyvių skaičius neribojamas), - Renginių lankytojai privalės pateikti pažymėjimą apie gautą skiepą arba persirgtą COVID-19 ligą, - Medicinos personalui nustatoma prievolė pirmiausia kautis su COVID-19 (išskyrus bendrosios praktikos gydytojus, ginekologus, stomatologus, hospisų darbuotojus. 	https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/v-cesku-je-nouzovy-stav-pocty-nakazenych-rekordni-sili-obavy-z-mutace/2123886	
2021-11-27	<p>Reaguodama į informaciją apie Pietų Afrikos valstybėse plintančią naują koronaviruso atmainą, CZ įvedė apribojimus: trečiųjų šalių piliečiams, per pastarąsias 14 dienų bent 12 valandų praleidusiems septyniose Pietų Afrikos regiono valstybėse (Botsvanoje, Esvatinyje, Lesote, Mozambike, Namibijoje, PAR, Zambijoje ir Zimbabvėje) draudžiama atvykti į CZ. Vyresniems nei 6 metų ES+ šalių piliečiams, taip pat trečiųjų šalių piliečiams, turintiems leidimą ilgiau nei 90 dienų būti Čekijos Respublikoje, leidžiama atvykti į CZ, tačiau laikantis būtinųjų sąlygų (izoliacija, prieš ir po kelionės – viso 3 PGR testai atitinkamais intervalais);</p>	https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-jihofricka-varianta-mutace-jan-paces-rozhovor_2111261614_til ; https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/jar-jihofricka-mutace-cesko-evropa-laboratore_2111261406_svi	

2021-11-25	Visuomenė piktinasi nuo lapkričio 25 d. įsigaliojusiais naujais suvaržymais dėl pandemijos, pirmiausia – dėl atšauktų kalėdinių mugių. Kalėdiniai nameliai pagrindinėse miesto aikštėse išdygo tik lapkričio 24 d. ryte, o vakare jau teko sužinoti, jog teks prekybą atšaukti. Stebimasi, kad lauko prekyvietės uždraustos, o sausakimši prekybos centrai gali veikti ir toliau.	https://www.irozhlaz.cz/zpravy-domov/most-farmarske-trhy-vanocni-trhy-vlada-koronavirus-narizeni_2111261625_pat	
2021-11-19	Praha laikoma penktu geriausiu miestu pasaulyje darbui iš namų , teigia „WorkMotion“ reitingas, kurio viršūnėje – Australijos miestas Melburnas.	https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/praha-je-patenejlepsi-mesto-na-svete-pro-praci-z-domova-zjistil-pruzkum/2113112	
2021-11-18	Pagal anglų kalbos mokėjimą CZ yra penktoje vietoje nuo galo tarp Europos šalių, o pasaulio reitinge pernai nukrito iš 19 į 27 vietą – tai didžiausias nuosmukis Europoje. Reitinge pirmauja olandai. Iš Europos šalių blogiau už CZ pasirodė tik Prancūzija, Italija, Ispanija ir Ukraina. Tyrimo pagrindą sudarė testas, kurį atliko 2,2 mln. žmonių iš 112 šalių, kuriose anglų kalba nėra jų gimtoji.	https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vyzkum-cr-je-v-evrope-na-patemnejhorsim-miste-v-urovni-znalosti-anglictiny/2120177	
Bendradarbiavimui MTEPI¹ srityse aktuali informacija			
2021-11-26	Lokomotyvų gamintojas „CZ Loko“ pradėjo kurti vandeniliu varomą lokomotyvą, pavadintą „HydrogenShunter 1000“. Pradėta galimybių studija parodys, ar įmanoma jau artimu metu sukonstruoti iki 800 kilovatų galios lokomotyvo, kurio akumulatoriams įkrauti bus naudojami vandenilio elementai, prototipas.	facts-in-brief-en261121.pdf (nordicchamber.cz)	
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			
2021-11-07	CZ NVO „European Values Centre“ išplatino studiją „Kaip apsaugoti Čekijos ekonomiką nuo užsienio šalių grobuoniškų ir piktavalių kėslų“. Daugiausiai nagrinėjamos CN keliamos rizikos. Teikiamos keturios pagrindinės rekomendacijos: 1) Tobulinti užsienio investicijų priežiūros mechanizmą; 2) Stiprinti strateginių ir (arba) dvigubos paskirties technologijų kontrolę, daugiau dėmesio skirti naujoms kylančioms technologijoms ir jų reguliavimui; 3) Ginti universitetus bei tyrimų institucijas nuo užsienio šalių piktnaudžiavimo akademinė laisve; 4) Stiprinti bendradarbiavimą su Taivanu.	https://europeanvalues.cz/wp-content/uploads/2021/11/Protecting-Czech-Economy-from-Foreign-Predators-and-Malign-Influence-2021.pdf	

¹ MTEPI - moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra ir inovacijos

2021-11-06	<p>Veiklą nutraukusios įmonės „Bohemia Energy“ savininkas J. Písařík paspaudęs konferencijoje teigė, jog įmonės pasitraukimo iš rinkos priežastis – neprognozuojamos energijos kainos pasaulyje. Siekiant apsaugoti įmonę nuo bankroto, buvo panaudotas 4 mlrd. CZK (0,16 mlrd. eur) nepaskirstytasis pelnas, įmonė yra moki, neturi pradelstų įsipareigojimų bei planuoja gražinti klientams permokas. Kiek anksčiau ši įmonė buvo patraukta baudžiamajon atsakomybėn įtarus, kad siūlė savo paslaugas jau uždarymo proceso metu, neteisėtai perkėlinėjo turtą tarp įmonių. Dalį šių operacijų sustabdė Prahos savivaldybės teismas. Nuogaustaujama, kad pervedus turtą tūkstančiams virtualių įmonių, gali nelikti galimybės išmokėti kompensacijas „Bohemia Energy“ kreditoriams. Įmonės savininkas gynėsi, kad tokiu būdu siekė apsaugoti šeimos turtą, esą perkeltasis į įmonės turtas yra jo šeimos būstas.</p>	<p>https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/pirati-majitel-bohemia-energy-se-pokusil-prevest-nemovitosti-na-virtualni-firmy/2111472</p> <p>https://zpravy.aktualne.cz/finance/bohemia-energy/r~9b7a927e407811ec966d0cc47ab5f122/</p>	
Bendra ekonominė informacija			
2021-11-05	<p>Vyriausybės sprendimu nuo 2022 m. sausio 1 d. minimalus atlyginimas didinamas 1000 kronų, iki 16 200 kronų (650 eur).</p>	<p>https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-rozhodla-o-navyseni-minimalni-mzdy-na-16-200-koron--urady-a-institute-vyzve-k-aktivnimu-vyuziti-tzv--milostiveho-leta-191650/</p>	
2021-11-19	<p>Vyriausybė patvirtino paramą įmonėms ir individualiems verslininkams, kurių veiklai stipriai pakenkė dėl pandemijos įvesti apribojimai. Sumažėjus pardavimams bent 30 %, įmonės galės gauti 40 % nepadengtų išlaidų arba 300 CZK (12 eur) kompensaciją vienam darbuotojui per dieną. Savarankiškai dirbantys asmenys turės teisę į kompensaciją, kurios dydis 1000 CZK (40 eur) per dieną. Laikotarpiu nuo 2021 m. lapkričio 22 d. iki 2022 m. birželio 31 d. maksimali parama vienai įmonei gali siekti iki 71 000 CZK (2770 eur).</p>	<p>https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/michalik-pomoc-podnikatelum-je-kvuli-schodku-nutne-dobre-zvazit/2120255</p>	
2021-11-23	<p>Banko ČSOB atlikta 400 įmonių ir verslininkų apklausa parodė, kad 20 proc. įmonių kitamet planuoja didinti atlyginimus visiems darbuotojams, o dar penktadalis kels atlygį daliai darbuotojų. Vidutinis atlyginimų augimas turėtų siekti apie 10 proc.</p>	<p>https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/pruzkum-v-pristim-roce-planuje-plosne-zvysovati-mzdy-petina-firem/2121803</p>	

2021-11-03	Likerio „Becherovka“ gamintoja „Jan Becher Pernod Ricard“ investavo daugiau kaip 5 mln. eurų į pilstymo įrangos atnaujinimą, siekdama užtikrinti didėjančią paklausą.	https://www.seznamzpravy.cz/clanek/trinacty-karlovarsky-pramen-vestiha-likerka-vymeni-celou-linku-180307	
2021-11-23	Dėl plintančio paukščių gripo šalies veterinarai uždraudė paukštininkystę atvirame ore . Nuo šiol, vykdamas Valstybinės veterinarijos administracijos nurodymus, net ir kelias vištas turintis augintojas privalės jas laikyti uždaroje patalpose arba bent jau lesinti po stogu.	https://byznys.hn.cz/c1-67003410-ceske-chovy-trapi-ptaci-chripka-veterinari-nyni-zakazali-chov-drubeze-venku	
2021-11-08	Nedarbas Čekijoje spalio mėn. sumažėjo iki 3,4 proc. (rugsėį siekė 3,5 proc) . Šiuo metu nedarbingumo įstaigose yra užsiregistravę 251 689 asmenys. Tai – 10 500 mažiau, nei praėjusį mėnesį, ir beveik 20 000 mažiau, nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais (pernai spalį nedarbas siekė 3,7 proc.).	https://www.irozhlas.cz/e-konomenka/nezamestnanost-cesko-rijen-2021_2111081339_ako	
2021-11-26	2022 m. nuosavo būsto prieinamumas CH gyventojams sumažės . Toks pareiškimas nuskambėjo iš „Trinity Bank“ vyriausiojo ekonomisto Lukášas Kovanda. Jis pridūrė, kad vidutinė palūkanų norma 2022 m. pirmąjį pusmetį gali padidėti nuo 4,5 iki 5 procentų ir teigė, kad artimiausiomis savaitėmis bankai susidurs su padidėjusiomis hipotekos paskolos prašančių asmenų palūkanomis. Čekijos bankų asociacijos vyriausiasis ekonomistas Jakubas Seidleris teigė, kad pastarojo meto makroekonominės atsargumo politikos griežtinimo priežastys susijusios ne su ČNB pastangomis koreguoti būsto rinką, o su siekiu užkirsti kelią bankų sektoriui teikti didesnės rizikos paskolas.	facts-in-brief-en261121.pdf (nordicchamber.cz)	
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija			
2021-11-11	Kandidato į naujosios CZ vyriausybės aplinkos apsaugos ministrus Tomášo Tesařo įsitikinimu, siekiant apsirūpinti energija, Čekijai teks pabaigti statyti ne tik Dukovanų, bet ir Temelino AE. Jo vertinimu, lapkričio 1 d. Glazge vykusioje JT konferencijoje premjero A. Babišo išsakyta kritika Europos klimato paketui „Fit for 55“, kurį A. Babišas pavadino „žaliąja savivžudybe“, daro gėdą Čekijos Respublikai . Pasak jo, rugsėį Vyriausybės patvirtintas atnaujintas Nacionalinis prisitaikymo prie klimato kaitos veiksnių planas yra geras, tačiau svarbiausia, kad jo būtų laikomasi. Šalyje būtinos kraštovaizdžio tvarkymo (vandenų apsaugos), anglies dvideginio emisijų, žemės ūkio ir	https://www.irozhlas.cz/z-pravy-domov/zivotni-prostredi-jadro-kandidat-na-ministra-zivotniho-prostredi-tesar_2111060010_ern	

	miškininkystės, taip pat pramonės ir transporto reformos.		
--	---	--	--